

od Communis do Komunikacija

from Communis to Communication

10 – 31.5. 2018.

Ivan Antić
1923 – 2005

Izložba
Exhibition

Future
Architecture
Platform

 Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

~ bina.rs

 Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

BINA

Šetnje [Walks]

Izložbe [Exhibitions]

Seminari [Seminars]

Predavanja [Lectures]

Radionice [Workshops]

13. Beogradska
Internacionalna
Nedelja Arhitekture

Belgrade
International
Architecture Week

Organizatori:

Pokrovitelji manifestacije:

▷ 10.05. Četvrtak**19.00 BINA OTVARANJE**

/ Likovna galerija, KCB, Knez Mihailova 6

IZLOŽBE**(1) LISBON NASTUPA**

/ Koncept i organizacija: Lisabonski trijenale arhitekture, Portugal, Likovna galerija, KCB

(2) NAGRADE I KONKURSI 2017–18

/ Urednik: DAB, BINA, Likovna galerija, KCB, Knez Mihailova 6

(3) IVAN ANTIĆ – ARHITEKTONIČNO

/ Autori: Dijana Milašinović Marić i Igor Marić, Galerija RTS, Takovska 10

(4) STANOVANJE – HOUSING 2017

/ Urednik: Aleksandar Keković, Galerija RTS, Takovska 10

▷ 11.05. Petak**OKRUGLI STO**

/ Urbanistički zavod Beograda, Palmotićeve 30

14.00–16.00 O komunikaciji u strateškom planiranju**Beograda** / Moderator: Žaklina Gligorijević**PREDAVANJA I PANELI**

/ Arhitektonski fakultet, Bulevar kralja Aleksandra 73, Amfiteatar, I sprat

16.00–16.30 Kreativna Evropa: zašto je najvažnija**dobra ideja i kako konkurisati?** / Desk Kreativna Evropa**16.30–18.00 Savremena arhitektura Portugala**

/ Moderator: Manuel Enrikeš, Lisabon, Portugal

▷ 12.05. Subota**AUTORSKO VOĐENJE KROZ IZLOŽBU**

/ Likovna galerija KCB, Knez Mihailova 6

12.00–14.00 LISBON NASTUPA**BINA ŠETNJE****14.00–16.00 Znanje i komunikacija – amfiteatri****Beogradskog univerziteta** / Vodi: Katarina Stradner

→ Univerzitet u Beogradu, Studentski trg 1

PREDAVANJA

/ KCB Galerija Artget, Trg republike 5/1

18.00 Preispitivanje održivih gradova

/ Autor: David Simon (Intersection), Geteborg, Švedska

19.00 SANJAJ SVOJU BUDUĆNOST: Volksvljijt2056

/ Autor: Marika Berkens, Amsterdam, Holandija

/ Učesnici: Mirjana Milanović, Lada Hršak, Herman

Zonderland, Jarik Ouburg, Holandija

▷ 13.05. Nedelja**BINA ŠETNJE****10.00–12.00 Arhitektura i sećanje: jevrejsko nasleđe****u Beogradu** / Vodi: Milica Rožman

→ Ugao Dušanove i Jevrejske ulice

13.00–15.00 Beogradski zadužbinari

/ Vodi: Gordana Gordić, Zavod za zaštitu spomenika

kulture grada Beograda

→ Spomenik caru Nikolaju II, Kralja Milana

16.00–18.00 Avalski toranj – sada i zauvek...

/ Vodi: Ivan Rašković

→ Zeleni venac, stajalište autobusa br. 56

▷ 14.05. Ponedjeljak**BINA ŠETNJE****16.00–18.00 Zgrada Radio Beograda ima 85 godina**

/ Vodi: Snežana Ristić

→ Ispred glavnog ulaza, Hilendarska 2

▷ 15.05. Utorak**OTVARANJE IZLOŽBE** / Galerija Kolektiv, Karađorđeva 53**19.00 GRAD U ARHITEKTURI | ARHITEKTURA U GRADU | 18–17|****BEČKEREK | PETROVGRAD | ZRENJANIN**

/ Autori: Vesna Karavida, Jelka Đorđević

/ (Vreme trajanja izložbe: 15–24.05.2018.)

▷ 16.05. Sreda**BINA ŠETNJE****16.00–18.00 Muzej savremene umetnosti**

/ Vodi: Goran Vojvodić, gost autor: Dejan Todorović

→ Ispred Muzeja savremene umetnosti. Ušće 10

▷ 17.05. Četvrtak**PLATFORMA BUDUĆNOST ARHITEKTURE**

/ Ledine, Novi Beograd

RADIONICA**09.00–19.00 BUS STOP FACELIFT**, međunarodna radionica**DAN ARHITEKTURE** / Galerija RTS, Takovska 10**16.00 Otvaranje programa Ivan Antić – Arhitektonično,**

Nebojša Bradić

17.00 Međunarodna izložba STANOVANJE–HOUSING 2017

/ Vođenje kroz izložbu: Aleksandar Keković

RAZGOVORI O ARHITEKTI IVANU ANTIĆU

/ Galerija RTS, Takovska 10

18.00 Arhitektura i mediji / Moderator: Dijana Milašinović Marić

/ Učesnici: Daliborka Mučibabić, Goran Anđelković,

Milan Popadić, Snežana Ristić, Danica Jovović Prodanović

19.00 Mera savremenosti u srpskoj arhitekturi i uticaji

/ Moderator: Igor Marić / Učesnici: Mihailo Timotijević,

Milan Vujović, Goran Vojvodić, Vladimir Lojanica

20.00 Pozicija žene u modernoj srpskoj arhitekturi,**povod Ivanka Raspopović** / Moderator: Eva Vaništa Lazarević

/ Učesnici: Marta Vukotić Lazar, Dijana Milašinović Marić,

Jelica Jovanović, Vesna Cagić Milošević,

Jelena Ivanović Vojvodić

▷ 18.05. Petak**PLATFORMA BUDUĆNOST ARHITEKTURE**

/ Ledine, Novi Beograd

RADIONICA**09.00–19.00 BUS STOP FACELIFT**, međunarodna radionica**SCCM PROGRAM** / Fakultet za Umetnost i dizajn,

Univerzitet "Megatrend", Bulevar Umetnosti 29

12.00 Studentski park (za studente) / Vodi: Nataša Čolić**SEMINAR** / Galerija RTS, Takovska 10**12.00–17.00 ARHITEKTI, PROJEKTANTI, PRAKTIČARI**

Uvodna reč: Milan Đurić, predsednik UAS

Predavači: Anja Milić, Arhi pro: **Internacionalni projekti;**Vladimir Lazić, Guardian: **Inovacije i otvoreni plan staklenih****pregrada u prostorima;** Lidija Popović, Mapei: **Otkrivamo****Mapei svet;** Aleksandra Đikanović, Xella: **Ekološka gradnja Xella;**Goran Stojiljković, Knauf: **Sistemi i inovacije projekata;**Marija Konstandinidis Mijušković, Alumil: **Gradimo savršenstvo****svaki dan;** Olga Lazarević, Buck: **Šta treba znati****kod projektovanja osvetljenja?****▷ 19.05. Subota****PLATFORMA BUDUĆNOST ARHITEKTURE**

/ Ledine, Novi Beograd

RADIONICA**09.00–19.00 BUS STOP FACELIFT**, međunarodna radionica**SCCM PROGRAM** / Centar za obrazovanje i kulturu

„Božidarac 1947“, Radoslava Grujića 3

10.00–19.00 Radimo zajedno, međunarodna radionica i izložba**13.00 Ko, kada, gde i zbog čega učestvuje?**

/ Predavač: Majkl Zinganel, Beč, Austrija

NOĆ MUZEJA / Galerija RTS, Takovska 10

/ Likovna galerija, KCB, Knez Mihailova 6

/ Galerija Kolektiv, Karađorđeva 53

18.00–00.00 Izložbeni program BINA**VOĐENJE KROZ IZLOŽBU** / Galerija RTS, Takovska 10**19.00 i 21.00 U gostima kod Ivana Antića**

/ Vode: Dijana Marić Milašinović, Katarina Stradner i

BINA volonteri – studenti arhitekture i istorije umetnosti

▷ 20.05. Nedelja**SCCM PROGRAM** / Oš Vladimir Obradović– Kameni,

Dobanovačka 2a, Ledine, Novi Beograd

10.00–19.00 Radimo zajedno, međunarodna radionica i izložba**BINA ŠETNJE****10.00–12.00 Alejama Novog groblja** / Vodi: Violeta Obrenović

→ Glavni ulaz u Novo groblje, Ruzveltova 5

13.00–15.00 Savske obale i ono što ih spaja

/ Vode: Milena Zindović i Dobrivoje Erić (Docomomo Srbija)

→ Ispred splava Gabbiano, hotel Jugoslavia

16.00–18.00 Žene u arhitekturi

/ Vode: Milena Zindović i Marija Pavlović

→ Ispred Učiteljskog fakulteta u ulici kraljice Natalije 43

▷ 21.05. Ponedjeljak**BINA ŠETNJE****12.00–14.00 Kompleks zgrada Radio– televizije Beograd,****Dečjeg kulturnog centra i Malog pozorišta „Duško Radović“**

/ Vodi: Dijana Milašinović Marić

→ Ispred glavnog ulaza, Takovska 10

16.00–18.00 Zgrada Prizad–a (Tanjug–a)

/ Vodi: Aleksandar Božović, Zavod za zaštitu spomenika

kulture grada Beograda

→ Ispred zgrade Tanjug–a, Obilićev venac 2

OTVARANJE IZLOŽBE / FLU, Skandinavski paviljon,

Mila Milunovića 1, Senjak

19.00 PONESI SVOJ PROJEKAT / Učestvuju: TIM8, S.O.B.A,

Raster Kolektiv, Proce, Pilastra, Koordinata

▷ 22.05. Utorak**OKRUGLI STO**

/ KCB, Galerija Artget, Trg Republike 5/1

18.00–20.00 Grad jednakih mogućnosti

/ Moderator: Natalija Ostojić, Maja Lalić

Učesnici: Sonja Liht, Milena Rikanović,

Zorana Mihajlović, Eva Vaništa Lazarević, Goran Trivan,

Miodrag Počuč, Kosana Beker

▷ 24.05. Četvrtak**RADIONICA**

/ Studio 5, Stojana Protića 58

11.00–14.00 Komunikacija i deca, osnovci

/ Vode: Nevena Stevanić Popović i Natalija Jovanović

▷ 25.05. Petak**OKRUGLI STO**

/ Urbanistički zavod Beograda, Palmotićeve 30

14.00–16.00 O planiranju i izgradnji grada u komunikaciji**između arhitekata projekatana i urbanista**

/ Moderator: Milica Joksić

▷ 26.05. Subota**RADIONICA**

/ KCB, Knez Mihailova 6

11.00–13.00 Edukativni model, radionica za decu i odrasle

/ Vode: Ana Nedeljković i Sonja Jankov

BINA IZLET**10.00–18.00 Obilazak spomen – muzeja „21. oktobar“****u Kragujevcu** / Vodi: Dijana Milašinović Marić

→ parking Sava Centra

▷ 27.05. Nedelja**BINA IZLET****10.00–18.00 KOMUNIKACIJA ARHITEKTUROM**, Zrenjanin

/ Vode: Jelka Đorđević i Vesna Karavida

→ parking Sava Centra

RADIONICA

/ KCB, Knez Mihailova 6

13.00–17.00 Artedu radionica – Lisabon nastupa,**radionica za mlade** / Vodi: Ana Nedeljković**▷ 28.05. Ponedjeljak****BINA ŠETNJE****16.00–18.00 / Most kralja Aleksandra I, Piloni**

/ Vodi: Aleksandar Božović, Zavod za zaštitu spomenika

kulture grada Beograda

→ Ugao ulica Crnogorske i Karađorđeve

▷ 29.05. Utorak**BINA KONCERT "STUDIO 6"**

/ Radio Beograd, Studio 6, Hilendarska 2

20.00 Nova srpska muzika za violončelo

/ Izvođači: Nemanja Stanković i prijatelji

BINA

~ bina.rs

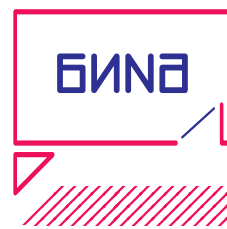
**od Communis
do Komunikacija**

BINA 2018 OD COMMUNIS DO KOMUNIKACIJA

Tema trinaestog BINA festivala posvećena je komunikacijama u arhitekturi, komuniciranju arhitekturom i širenju ideja o relacijama u prostorima grada. Communis znači "zajedničko, zajednica i deljenje", a comunicare – "učiniti nešto zajedničkim". Arhitektura i arhitekti zastupanjem javnog interesa, unapređenjem zajednica i komunikativnosti pospešuju razvoj prostora, društvenih procesa i gradova.

"ARHITEKTURA JE KOMUNIKACIJA" - Umberto Eko

Studijska izložba: **Ivan Antić - arhitektonično**

Galerija Radio televizije Srbije
Autori: Dijana Milašević Marić, Igor Marić

U kontekstu promovisanja 2018. godine kao Evropske godine kulturnog nasleđa: slavljenje različitosti i bogatstva našeg kulturnog nasleđa BINA je postavila centralnu temu festivala kroz inovativni i interaktivni program. Studijska izložba arhitekta IVANA ANTIĆA u galeriji Radio televizije Srbije, autora Dijane Milašević Marić i Igora Marića, stručna vođenja kroz Antićeva dela, tribine posvećene afirmaciji i popularizaciji arhitekture kroz medije i mnogi drugi prateći programi, način su da se predstave neka od najznačajnijih dela stvaralaštva srpske arhitekture 20. veka

Arhitektonski opus Ivana Antića (1923–2005) profesora beogradskog Arhitektonskog fakulteta, redovnog člana SANU, člana Krunskog saveta, jednog od najznačajnijih srpskih graditelja, čije su građevine stvarane u vremenskom rasponu od 45 godina (1955 – 1990), predstavlja, kako u oblikovnom, tako i u konstruktivnom i sadržinskom smislu, gotovo ovaploćenje ideala doba u kome je stvarao.

Veoma obiman i nagrađivan opus sadrži brojna realizovana i projektovana arhitektonska dela među kojima su remek dela srpske arhitekture kao što su: Muzej savremene umetnosti na Ušću, Muzej u Šumaricama (sa I. Raspopović), Sportski centar "25. maj", sportska hala Pinki u Zemunu, kompleks Dom pionira, sa zgradom RTS i pozorištem "Duško Radović" u Beogradu i mnoga druga.

Izložba **Stanovanje – Housing 2017**

Galerija RTS, Takovska 10
Urednik: Aleksandar Keković

Galerijski prostori RTS ugostiće još jednu izložbu sa ovogodišnjeg BINA programa. Poslednjih godina je u svetu, ali i kod nas, izgrađeno mnogo izuzetnih, inovativnih, neobičnih, inspirativnih i energetski efikasnih stambenih objekata i jedan deo te stambene baštine se može videti među izloženim radovima postavke STANOVANJE – HOUSING 2017, urednika Prof. dr Aleksandra Kekovića. Tema ovogodišnje izložbe je stanovanje u postsocijalističkim zemljama Evrope, i ono će posetiocima biti predstavljeno kroz 60 različitih stambenih objekata i projekata iz

bivših evropskih socijalističkih zemalja, nastalih u periodu 2015–2017. Srbija, kao jedna od zemalja iz ove grupe, učestvuje u ovom delu izložbe sa 20 radova. Takođe, deo izložbe posvećuje pažnju stanovanju širom sveta i ovaj deo se publici predstavlja sa 40 stambenih objekata i projekata sa svih kontinenata, nastalih u prethodne dve godine. Projekti selektovani za ovu Izložbu ilustruju najnovije tendencije u stanovanju. Iako različiti, po tipu, obimu, izgledu ili primenjenim materijalima, prikazani projekti imaju mnoge zajedničke karakteristike. Neki od njih razvijaju nove modele stanovanja, u drugima je motiv orijentisanost ka interesima i potrebama stanara ili uvažavanje tehnoloških, socijalnih i ekoloških uslova, a u svima možemo videti konstantnu težnju ka višem i boljem kvalitetu stanovanja. Svi selektovani radovi praćeni su recenzijama, napisanim od strane članova Međunarodnog naučno-umetničkog odbora.

Izložba **Lisabon nastupa**

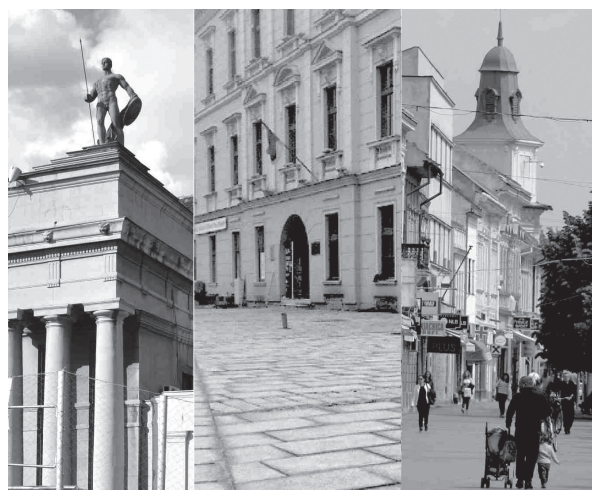
Likovna galerija, KCB
Koncept i organizacija:
Lisabonski trijenale arhitekture, Portugal

U Likovnoj galeriji Kulturnog centra Beograda biće postavljena izložba LISABON NASTUPA na kojoj će biti predstavljena aktuelna arhitektonska scena portugalske prestonice u organizaciji Trijenala arhitekture iz Lisabona. Ovaj drevni grad, poznat po svojoj specifičnoj arhitekturi, bio je scena kontinuiranog ideološkog, društvenog, eko-

nomskog i duhovnog razvoja. GRAD je više od pasivne pozornice, scenografije, GRAD je akter. U ambijentima predstavljenim na izložbi, pulsira gradski život.

Stanovnici Lisabona zahtevaju promene u urbanom miljeu, kako bi ga prilagodili stalno promenljivoj životnoj svakodnevi, dok istovremeno, urbano tkivo menja svoje stanovnike. Lisabon zahteva snalažljivost, kreativnost, prilagodljivost i duh saradnje. Arhitekta imaju glavnu ulogu u drami u kojoj ih ovaj grad pun paradoksa izaziva i, u istoj meri, inspiriše. Na izložbi će se predstaviti šest studija koji su nastali i izveli svoje prve značajne radove upravo u ključnoj deceniji urbane transformacije – šest studija koji su oblikovali Lisabon u meri u kojoj je i grad oblikovao njih.

Izložba **Grad u arhitekturi | arhitektura u gradu, Bečkerek | Petrovgrad | Zrenjanin**

Galerija Kolektiv, Karađorđeva 53, Zrenjanin
Autori: Vesna Karavida, Jelka Đorđević

Inspiraciju za nastanak ove izložbe autorke su pronašle u temi koju je za venecijansko bijenale arhitekture, pod naslovom Fundamenti, 2014. godine postavio Rem Kol-

has. Inspirisani pregledom arhitektonskih postignuća u rasponu od jednog veka nastala je ideja da se na jednom lokalnom, perifernom i malom prostoru preispitaju i identifikuju elementi modernosti u vremenskom rasponu od završetka Prvog svetskog rata do 2017. Od arhitekture Đorđa Tabakovića i Dragiše Brašovana, pa do savremenog arhitektonskog izraza Studija AGM na čelu sa Marjanom Čulincem, stvara se utisak da iako mala sredina, sa perifernim položajem u odnosu na velike centre, arhitektura grada Zrenjanina nije ostala imuna, kao ni neopredeljena za uticaje modernog. Iako jezik modernizma u osnovi intencionalan, on je u svakoj sredini ostavio neki specifičan pečat, pa tako i u Zrenjaninu, gde je u velikoj meri doprineo izgradnji lokalnog urbanog identiteta. Ova izložba kroz izbor predstavljanih dela dokumentuje upravo ovakav stav.

BINA 2018 OD COMMUNIS DO KOMUNIKACIJA

U okviru manifestacije BINA, odvijaju se dva višegodišnja EU projekta podržana kroz program Kreativna Evropa. Ove godine oni se realizuju kroz radionice, male urbane intervencije u prigradskom naselju Ledine, sa namerom da se doprinese poboljšanju uslova života u ovom naselju.

Future
Architecture
Platform

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

PLATFORMA BUDUĆNOST ARHITEKTURE

17-19.05, 09.00-19.00 - Međunarodna radionica
BUS STOP FACELIFT, Ledine

U okviru platforme „Budućnost arhitekture“ BINA 2016 bavila se neuralgičnim tačkama grada Beograda, pokušavajući da mapira mesta kojima su potrebne nova energija i namena. Sledeće 2017. godine u fokusu su bila beogradska predgrađa. Ove godine idemo korak dalje i biramo jedno predgrađe – LEDINE i slučaj **BUS STOP FACELIFT**. Namera nam je da na konkretnim primerima mini-lokacija, na pet autobuskih stajališta, pokušamo da sagledamo mogućnost prostornih intervencija i sprovedemo sve faze i elemente stvaranja prostora, od analize lokacije, anketiranja građana – predstavnika lokalne zajednice, idejnih rešenja, javne rasprave, do razvoja projekta i realizacije. Tokom radionice **BUS STOP FACELIFT** želimo da preispitamo mogućnosti brzog, ali profesionalnog i lokalno osvešćenog prostornog rešenja u naselju Ledine, na obodu Novog Beograda, koje će stvoriti ili bar naznačiti mogućnost kvalitetnijeg i humanijeg korišćenja javnog prostora.

Realizatori ovog projekta su pet internacionalnih autora/timova koji su učestvovali na javnom pozivu platforme „Budućnost arhitekture“, zajedno sa timom iz Beograda koji čine studenti Fakulteta primenjenih umetnosti Univerziteta u Beogradu. Izabrani timovi rade u saradnji sa mentorima i kustosima Biljanom Branković (Fakultet primenjenih umetnosti, Beograd), Bredom Bizjak (Društvo arhitekata Istre), Mihalom Duda i Malgoržatom Devozges Cuber (Muzej arhitekture iz Vroclava).

Shared Cities: Creative Momentum Gradovi deljenja: Kreativni podsticaj

19.05, 10.00 **Dvorište ideja** – Međunarodna radionica Radimo zajedno i prezentacija projekta Gradsko čvorište 1 – Čuvari parka, Vračar
20.05, 10.00 **Dvorište ideja** – Međunarodna radionica Radimo zajedno i prezentacija projekta Gradsko čvorište 2 – Škograd, Ledine

SCCM, Gradovi deljenja: Kreativni podsticaj je kulturni program koji su zajedno pokrenuli partneri iz sedam gradova centralne i jugoistočne Evrope (Berlin, Prag, Bratislava, Katowice, Varšava, Budimpešta i Beograd). Cilj projekta je unapređenje uslova života u evropskim gradovima. Povezujući različite aspekte kulture deljenja i urbani dizajn SCCM razvija novi oblik življenja u našim gradovima. Zajednički. Ovaj četvorogodišnji projekat, koji se realizuje u periodu od 2016. do 2020. godine organizovaće se na više od 150 akcija, kao što su festivali, filmovi, izložbe, radionice, umetničke rezidencije i studije slučajeva. Projekat želi da, kroz neposredne aktivnosti, građanima približi stav da su participacija i međusobna saradnja nepohodni za stvaranje ugodnog i vrednog gradskog okruženja.

BINA tim je, u toku 2017. godine, zajednički sa komšijskom inicijativom *Čuvari parka*, realizovao projekat *Gradsko čvorište 1 – Plato, na Vračaru* u Mileševskoj ulici. Kompanija Tikkurila je podržala ovaj projekat, prepoznajući značaj participativnih projekata. U toku ove godine zajedno sa timom NVO *Škogled* i građanima Ledina realizovaćemo projekat *Gradsko čvorište 2* u okviru OŠ "Vlada Obradović Kameni". Školsko dvorište će se ovom akcijom proširiti u prostor za aktivnosti iz domena kulture i slobodnog vremena, ne samo za školarce već i za stanovnike celog naselja. Beograd će 19. i 20. maja u okviru BINA 2018 biti Dvorište ideja kada ćemo predstaviti preliminarni dizajn koji će se kroz dijalog unaprediti, kako bi se finalno rešenje realizovalo do početka sledeće školske godine. Dođite da radimo zajedno!

Belgrade ✕
● Berlin
◆ Bratislava
◆ Budapest
Katowice ●
✕ Prague
Warsaw ◆

Budapest100: Share the Square!
Budapest 5-6 May 2018

**Belgrade International
Architecture Week**
Belgrade 10-31 May 2018

reSITE 2018 ACCOMMODATE
Prague 14-15 June 2018

sharedcities.eu
#SharedCities
#SCCM2020

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union